

РЕШЕНИЕ

№ 17332

гр. София, 21.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 09.05.2025 г. в следния състав:

ПРЕД

при участието на секретаря Цветелина Заркова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **3007** по описа за **2025** година докладвано от съдия Вяра Русева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на „Топлофикация София“ ЕАД срещу съдебно решение № 628/17.02.2025 г. по н.а.х.д. № 15500/2024 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), НО, 19 състав, с което е изменено наказателно постановление /НП/ № 91/24.09.2024 г., издадено от директора на РИОСВ – С., с което на касатора, на основание чл. 164, ал. 1 ЗООС, е наложена имуществена санкция в размер на 50 000 лв. за нарушение на чл. 123в, т. 2 във връзка с чл. 164, ал. 1 ЗООС, като размерът на имуществената санкция е намален от 50 000 лв. на 10 000 лв.

В касационната жалба са изложени съображения за неправилност на решението поради нарушение на материалния закон и процесуалните правила. Твърди, че районният съд не е обсъдил наведените от жалбоподателя възражения относно допуснатото в НП противоречие относно периода на нефункциониране на процесната автоматична система за собствени непрекъснати измервания, както и относно датата на извършване на нарушението. Твърди също нарушение на чл. 57, т. 6 ЗАНН, изразяващо се в липса на посочване на конкретна разпоредба от комплексното разрешително, която е нарушена. Навежда доводи за недопустимост на събиране на гласни доказателства чрез разпит на актосъставителя, тъй като по смисъла на чл. 118 НПК актосъставителят не може да бъде

разпитван като свидетел в процеса. Оспорва извода на съда, че въпросът за вината не подлежи на изследване, тъй като се касае за безвиновна отговорност на ЮЛ. В тази връзка иска от съда да отправи преюдициално запитване до СЕС. Поддържа приложение на чл. 28 ЗАНН. Моли съда да отмени оспорения съдебен акт и да отмени НП. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът – директорът на РИОСВ – С. чрез процесуалния си представител и в писмено становище оспорва касационната жалба.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София – град, IV касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима като постъпила в законоустановения срок, подадена от лице – страна в производството и против акт, подлежащ на касационно оспорване.

За да постанови решението си, СРС е събрал като доказателства по делото показанията на актосъставителя Н. М., както и писмените доказателства, представени с административнонаказателната преписка, приобщени по реда на чл. 283 НПК. Въз основа на тях е обосновал правен извод, че АУАН и НП са издадени от компетентни органи, съдържат всички необходими реквизити според чл. 42 и чл. 57 ЗАНН, без при съставянето им да са допуснати съществени процесуални нарушения. От материална страна съдът е приел, че жалбоподателят е осъществил вмененото му нарушение на чл. 123в, т. 2 ЗООС, като в случая се касае за обективна безвиновна отговорност на ЮЛ. Приел е също, че наложената санкция не е съобразена с чл. 27, ал. 2 ЗАНН, поради което е изменил размера на имуществената санкция като го е намалил от 50 000 лв. на 10 000 лв.

Пред настоящата инстанция не са представени нови доказателства. Съобразно чл. 218 АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни основания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Съобразно чл. 220 АПК касационната инстанция възприема установената от СРС фактическа обстановка, която напълно кореспондира на събраните по делото доказателства.

Настоящият съдебен състав споделя направените от СРС правни изводи по следните съображения:

Съгласно чл. 123в, т. 2 ЗООС операторът на инсталацията е длъжен да изпълнява условията в комплексното разрешително. Според § 1, т. 39 от ДР на ЗООС „комплексно разрешително“ е индивидуален административен акт, предоставящ разрешение за експлоатация на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на инсталацията с изискванията на глава седма. Като административно нарушение са преценени обстоятелствата, че не е изпълнено Условие 9.6.2 от Комплексно разрешително № 43/2005 г., издадено от министъра на околната среда и водите, а именно да извършва СНИ, съгласно изискванията на глава шеста от Наредба № 6/26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници и Инstrukция № 1 от 03.07.2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати

измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници. Констатирано е, че Комин №№ 2 и 3 на източник енергийни котли №№ 6, 7, 8 и 9 към обект ТЕЦ С., са работили без автоматична система за СНИ в продължение на 252 часа за 2023 г. при норма 240 часа за година.

В съответствие с изискванията на закона контролните органи и АНО са извършили и дължимото описание на нарушението от гледна точка и на другите съставомерни елементи от обективна страна – изпълнително деяние /неизпълнение на изискванията на чл. 123в, т. 2 ЗООС в аспекта на неизпълнение на условията в комплексното разрешително/, място на извършване /площадката на обект ТЕЦ „С.“, [улица] към „Топлофикация София“ ЕАД/, начин на извършване /работили без автоматична система за СНИ в продължение на 252 часа за 2023 г./ и обстоятелствата, при които е осъществено. Релевантните факти са описани в точна и ясна последователност, отнесени са правилно към съответната материалноправна норма – чл. 123в, т. 2 ЗООС и са подведени към относимата санкционна разпоредба – чл. 164, ал. 1 ЗООС. Чрез даденото описание на административното нарушение е очертана по безспорен начин рамката на обвинението и е доведена до знанието на настоящия касатор фактическата обстановка за вмененото му административно нарушение. Правото на защита не е нарушено, тъй като словесното описание на нарушението съответства на правната квалификация. Налице е единство, което безусловно разкрива волята на наказващия орган и дава възможност на санкциониращия субект да разбере повдигнатото обвинение.

Неоснователно е възражението на касатора за наличие на противоречие между периода на нефункциониране на СНИ, посочен в НП. Видно от НП, АНО е приел, че на 23.09.2023 г. часовете на работа на инсталациите без автоматична система за измерване по показател въглероден оксид (СО) са превишили допустимия брой от 240 часа за 2023 г. Същото е установено и от СРС въз основа на събраните по делото доказателства. Посочената на стр. 2, параграф първи от НП стойност от 299 часа по показател въглероден оксид (СО) представлява общо регистрираните (от АС) и нерегистрирани (от оценка и по доклад) през 2023 г. от системата за собствени непрекъснати измервания часове на работа без функционираща АС за показателя въглероден оксид (СО). Общата им стойност от 299 часа обхваща целия период от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. Доколкото обаче датата на нарушението е датата, в която е превишена нормата от 240 часа без постоянен мониторинг, а именно 23.09.2023 г. (когато, видно от Протокол № 1-С-ЕЧ-ГД/2023, часовете на работа без АС за измерване по показател въглероден оксид (СО) от 228 часа стават 252 часа, с което превишават допустимата норма от 240 часа), то правилно в НП е определен броят на часовете, през които системата не е функционирала, а именно 252 часа.

Предвид изложеното по-горе, неоснователно е и възражението относно датата на извършване на нарушението. От приобщените по административнонаказателната преписка, както и във въззивното производство доказателства, безспорно се установява, че именно на тази дата – 23.09.2023 г., е извършено вмененото на дружеството нарушение.

На следващо място, неоснователни са доводите на касатора относно нарушение на чл. 57, т. 6 ЗАНН поради липсата на посочване на конкретна разпоредба от комплексното разрешително, която се твърди, че е нарушена. Действително диспозицията на приетата за нарушена норма на чл. 123в, т. 2 ЗООС е бланкетна, доколкото съдържащото се в нея правило за поведение на оператора на инсталацията е формулирано по най-общ начин – същият е длъжен да изпълнява условията в комплексното разрешително. Това налага при повдигане на административнонаказателното обвинение нормата да бъде попълнена със

съдържание като бъде посочено кое конкретно условие не е изпълнено и в какво се изразява неговото неизпълнение. В случая в АУАН и в НП е посочено, че касаторът не е изпълнил Условие 9.6.2 от комплексното разрешително, което гласи притежателят на разрешителното да извършва собствени непрекъснати измервания, съгласно изискванията на Глава шеста от Наредба № 6 от 26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници и Инструкция № 1 от 03.07.2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници. Посочено е също, че съгласно чл. 41 от Инструкция № 1 не се допуска в рамките на календарната година експлоатация на съответната инсталация повече от 10 денонощия (240 часа) без функционираща апаратура за собствени непрекъснати измервания, като са описани и обстоятелствата, въз основа на които е констатирано, че на 23.09.2023 г. часовете на работа на инсталациите без автоматична система за измерване по показател въглероден оксид (СО) превишават допустимия брой от 240 часа за 2023 г. Така описано нарушението по никакъв начин не е ограничило правото на защита на наказаното лице да бъде запознато както с приетите за осъществили се факти, така и с конкретното неизпълнение на конкретно задължение и откъде произтича същото. В случая нормата на чл. 123в, т. 2 ЗООС е запълнена със съответните правила от посоченото комплексно разрешително и е посочено конкретно нарушеното правило, неизпълнението на което осъществява състава на нарушението, за което е ангажирана отговорността на дружеството и по никакъв начин не е нарушено правото на защита на същото.

По отношение на изложените от касатора съображения за недопустимост на разпита на актосъставителя в качеството му на свидетел, настоящият касационен състав намира, че същите не могат да бъдат споделени. Действително, качеството „актосъставител“ е процесуално, тъй като съставеният от това лице акт се явява онзи процесуален документ, който поставя началото на административнонаказателното производство и очертава предмета на доказване и пределите на компетентност на наказващия орган. Безспорно е и това, че най-често актът се съставя след упражняване на текущ или извънреден контрол за спазване на отделните административни режими, а след съставянето му на актосъставителя е признато правото да събира доказателства в подкрепа на твърденията, обективирани в акта, било по свой почин, било по искане на страните. Същевременно разпоредбата на чл. 118, ал. 1 НПК, изтъквана като аргумент да се приеме, че е недопустимо актосъставителят да бъде разпитван пред съда, визира процесуални качества (включително и произтичащи от извършваните действия по разследването и съдебни следствени действия), придобити по реда на НПК, каквото качеството „актосъставител“ не е. То се придобива по друг процесуален ред - този по ЗАНН, в друго по естеството и насочеността си производство, с качествено различни от тези в производството по НПК участници, субекти и страни и поради това трудно може да се приеме, че процесуалното му положение е идентично с визираните в цитираната разпоредба от НПК. Ограничението, предвидено в чл. 118 НПК, има за цел да не се допусне източници на гласни доказателствени средства да бъдат лица, които са заинтересовани от изхода на делото (освен тези, които лично упражняват някоя от функциите в производството). Заинтересоваността на който и да било от свидетелите не следва да се предполага, а да се докаже. Затова и показанията на актосъставителя, снети пред съда, точно както и

показанията на останалите свидетели, следва да се преценяват и да се кредитират или не едва след като бъде събран и обсъден доказателственият материал в неговото единство и взаимовръзка, и единствено след внимателна и прецизна съпоставка на тези с други доказателствени източници, а не да се възприемат или отхвърлят само и единствено въз основа на съпричастността му към определени процесуални действия, извършвани в извънсъдебната фаза на производството. В настоящия случай актосъставителят не е очевиден на събитията, същият е установил нарушението и съставил АУАН. В хода на съдебното производство не са събрани данни за заинтересованост на това лице от изхода на спора, поради което направеното възражение от страна на касатора е неоснователно.

Неоснователни са и възраженията на касатора, че неправилно въззивният съд не е обсъдил наличието на вина съгласно чл. 6 ЗАНН. В случая нарушението е извършено от юридическото лице „Топлофикация София“ ЕАД и попада в хипотезата на чл. 83 ЗАНН. Отговорността по чл. 83 ЗАНН е обективна, т.е. налице е безвиновна отговорност. В тази връзка не подлежи на изследване и обсъждане въпросът за вината, тъй като юридическото лице не може да формира субективно отношение към деянието. Достатъчно е само да бъде констатирано от съответните контролни органи извършването на административно нарушение (в случая това е безспорно установено), за да бъде реализирана административнонаказателната отговорност на съответното лице, като му бъде наложена предвидената в закона имуществена санкция.

Административнонаказателната отговорност на „Топлофикация София“ ЕАД, реализирана с НП № 91/24.09.2024 г., е обективна и безвиновна – за възникването и/или за ангажирането ѝ е без значение самоличността на конкретно физическо лице, длъжностното му качество, характера на правоотношението му с „Топлофикация София“ ЕАД и/или проявената от него вина. Превишението на допустимия брой часове на работа на посочените в НП инсталации без автоматична система за измерване по показател въглероден оксид (CO) е в разрез с условията в комплексното разрешително и съставлява нарушение по чл. 123в, т. 2 ЗООС и поради това подлежи на санкциониране по чл. 164, ал. 1 ЗООС, независимо кое лице е следвало да следи за работата на автоматичната система за измерване.

По изложените съображения касационната инстанция приема, че не е налице основание за отправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз по формулирания от касатора въпрос. С поставения въпрос на практика не се иска тълкуване на конкретни правни норми от общностното право, които да са неясни и да будят съмнение относно техния действителен смисъл /чл. 628 ГПК вр с чл. 629 ал.3 ГПК/, а с поставените въпроси се цели по-скоро разяснения относно начина на установяване на правнозначимите юридически факти от хипотезата на посочените правни норми, което не може да е предмет на преюдициално запитване до СЕС. Преюдициалното запитване следва да има за предмет тълкуване на конкретна общностноправна норма в контекста на определена националноправна уредба и следва да се отнася до тълкуването или валидността на ПЕС, а не до тълкуването на националните правни норми или до фактически въпроси, повдигнати по главното производство. В случая искането до съда се основава на твърдяно от касатора тълкуване на националното законодателство, което е и фактически въпрос, поставен в основното производство. Така формулирания в искането въпрос не съставлява по естеството си искане за тълкуване на разпоредби на Европейския съюз, а искане до Съда на Европейските общности да отговори на правни въпроси съобразно конкретните факти по настоящето дело.

Настоящата съдебна инстанция напълно подкрепя и споделя мотивите на СРС относно отсъствието на основания за приложение на чл. 28 ЗАНН, както и тези за намаляване размера на наложената имуществена санкция при отчитане липсата на утежняващи отговорността обстоятелства, като при условията на чл. 221, ал. 2 АПК препраща към тях, без да е необходимо същите да бъдат повторно излагани и преповтаряни.

Предвид гореизложеното, решението, предмет на касационна проверка, не страда от наведените касационни основания. При извършената служебна проверка по чл. 218, ал. 2 АПК, съдът констатира, че районният съд е постановил съдебния си акт в съответствие със закона. Обжалваното съдебно решение следва да бъде оставено в сила.

Относно разноските: С оглед изхода на спора, на касатора не се дължи юриск. възнаграждение. Ответникът не претендира разноски.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във връзка с чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София – град, IV-ти касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА съдебно решение № 628/17.02.2025 г. по н.а.х.д. № 15500/2024 г. по описа на СРС, НО, 19 състав.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на Т. С. ЕАД за отправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейските общности.

Решението е окончателно.

Председател:

Членове: